

§ 65. Еще за туй състояніе и преобразованіята
въ Турско до наше време.

Съ въцаряваньето на Султанъ Махмуда II (1808 — 1389) за Българытѣ, какъто и за другытѣ народы въ Турско настала є нова епоха. Отъ една страна преобразованіята, преговаряни єще отъ Абдулъ-Хамитова наслѣдникъ (Селима III), поченватъ сега да са осъществяватъ — и Махмудъ въ своето време по-много отъ сичкытѣ си предшественици направи за Империята. Махмудъ бѣше първыйтѣ, който проповѣда равенство предъ законытѣ и са обѣви покровителъ на райтѣ — Христѣни, до тогызъ потъпканы и предъ властите и предъ господствующия народъ отъ своеоліята и неистовството на областните управители, повечето еничари. Синътъ и наследникъ му Абдулъ-Меджидъ послѣдува примѣра на великия си баща по дѣлото на преобразованіята, въ които даже го и надминаж. Защото єще въ началото на своето царуванье Аб.-Меджидъ (1839) издаде тъй нареченная *Хати-Шерифъ на Гюлхане*, като обѣви съ него предъ свѣта, че животътъ, имотътъ и свободата на сичкытѣ подданны сѫ оздравени отъ законытѣ и отъ Правителството. Този Хати-Шерифъ може да са гледа като програма на управленіето, което пареждаше новыйтѣ Султанъ, приготвенъ за туй отъ славния си отецъ. Но обстоятелствата като не бѣхъ до тамъ благопріятни за испълненіето на обѣщаниетѣ въ този Хатъ правдина (отъ 1839), обѣщанието имъ са повтори въ 1856 г. съ другий, новъ Хати-Шерифъ, нареченъ *Хати-Хумаюнъ* и, за да не останатъ преобразованіята неизръшены, състави са и единъ съвѣтъ нарочно за тѣхъ, *Съветътъ на Танзимата*.

Хати-Хумаюнътъ отъ 1856 год. има сичко 35 члена, и първыйтѣ 16 са касающъ именно до устава на духовното правленіе, до устройството на нему-